आर्थिक वर्ष २०७९/८० को
बजेट तथा कार्यक्रम

विहादी गाउँपालिका
पर्वत जिल्ला
गण्डकी प्रदेश

२०७९/०३/१०

विहादी गाउँपालिका

बजेट वक्तव्य

नमस्कार

विहादी गाँउपालिकाको दशौँ गाँउसभाका सभाध्यक्ष महोदय ज्यू,

गाँउ सभाका सदस्यज्यूहरु,

उपस्थित कर्मचारीहरु,

पत्रकार ज्यूहरु,

सुरक्षाकर्मी,

अन्य महानुभाव ज्यूहरु,

विहादी गाउँपालिकाको दशौँ गाउँसभामा यहाँहरुलाई हार्दिक स्वागत गर्न चाहन्छु ।

- विहादी गाउँपालिकाको सामाजिक विकास, आर्थिक विकास ,पुर्वाधार विकास लगायतका विकास निर्माणका कार्य अगाडि बढाउने तथा गाँउपालिकाको अर्थतन्त्रलाई गतिशील तुल्याउने दृढ विश्वासका साथ विहादी गाँउकार्यपालिकाको तर्फबाट म यस गरिमामय गाँउसभा समक्ष आर्थिक बर्ष २०७९/८० को बार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न उपस्थित भएको छु।
- बजेट तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्नु भन्दा अगाडि देशको व्यवस्था परिवर्तनको लागि आन्दोलनमा आफ्नो प्राण उत्सर्ग गर्ने ज्ञात-अज्ञात अमर शहिदहरुलाई स्मरण गर्दै भावपुर्ण श्रद्दाञ्जली व्यक्त गर्न चाहान्छु ।
- लोकतान्त्रिक अभ्यास, सामाजिक मूल्य मान्यता र न्यायमा आधारित समाज र समृद्ध गाँउपालिका निर्माण गर्नका लागि नेपालको नियम कानुनबमोजिम जनप्रतिनिधिज्यूहरु, विज्ञ,निजिक्षेत्र र नागरिकका अपेक्षा र सुझावलाई ध्यान दिँदै कोभिड-१९ को महामारीका कारण संकटग्रस्त अर्थतन्त्रलाई पुन: गतिशील र चलायमान बनाउन अनावश्यक खर्चलाई कटौती गर्दै स्थानीय स्रोत र साधनको परिचालन गरि सेवा, उत्पादन, रोजगारी अभिबृद्धि र दिगो विकासलाई अगाडि बढाउने लक्ष्य लिएको छु ।

सभाध्यक्ष महोदय,

चालु आ.व. को ११ महिनाको पालिकागत प्रगतिको विवरण तयार गरि पेश गरेको छु। चालु आ.व.को जेष्ठ मसान्त सम्म कुल विनियोजनको ५०.१९ प्रतिशत बजेट खर्च भएको छ। जुन अघिल्लो बर्षको सोही अवधिको तुलनामा १.०५ प्रतिशत बढि हो। कुल खर्च मध्ये चालु तर्फ ६०.७८ प्रतिशत र पुँजिगत तर्फ ३६.२० प्रतिशत रहेको छ। श्रोत व्यवस्थापन तर्फ चालु आ.व.को जेष्ठ मसान्तसम्मको अवधिमा ७९.६० प्रतिशत प्राप्त हुन आएको छ। यो विवरण वित्तीय समानीकरण अनुदान, राजश्व बाँडफाँडबाट प्राप्त अनुदान, सशर्त अनुदान, समपुरक अनुदान, विशेष अनुदान र आन्तरिक श्रोत समेतलाई समेटेर बनाइएको हो ।

माथि उल्लेखित उद्देश्य हासिल गर्न देहाय अनुसारका प्राथामिकता निर्धारण गरेको छु।

- ❖ सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई गुणस्तरीय ,पारदर्शी ,सर्वसुलभ र प्रविधिमैत्री बनाई नागरिकको पहुँच अभिवृद्धि गरिने ।
- ❖ समन्वय सहकार्य र एकताको भावना अनुसार गाँउपालिकाका काम कारबाही अगाडि बढाइने ।
- ❖ स्वास्थ्य पुर्वाधारहरुको विकास तथा विस्तार र दक्ष जनशक्तिहरुको व्यवस्थापन गरि समग्र स्वास्थ्य क्षेत्रको सुदृढिकरण गरिने ।
- ❖ कृषि तथा पशु क्षेत्रको आधुनिकरण मार्फत उत्पादन र उत्पादकत्व अभिबृद्धि गर्दै खाद्य सुरक्षाको प्रत्याभुति गरिने ।
- ❖ भौतिक पुर्वाधार विकासमा जोड दिँदै क्रमागत योजनाहरुलाई सम्पन्न गर्ने तथा पुर्वाधार विकास निर्माणका नँया योजनाहरुलाई विशेष प्राथमिकता दिइने ।
- ❖ संघीय सरकार र प्रदेश सरकारसँगको सहकार्य र समन्वयलाई जोड दिइने ।
- ❖ स्मार्ट पिपुल अफ स्मार्ट गाँउपालिकामा जोड दिँदै डिजिटल डिभाइडलाई न्यूनिकरण गरिने।
- ❖ कृषि एम्बुलेन्स सञ्चालन गरिने।
- ❖ कृषक बचतकोषलाई निरन्तरता दिइने।
- ❖ अपाङ्ग स्वास्थ्य वीमा कार्यक्रम सञ्चालन गरिने ।
- ❖ शिक्षा क्षेत्रलाई प्रविधिमैत्री बनाई शैक्षिक क्षेत्र सुधारमा विशेष जोड दिइने ।
- ❖ प्राकृतिक सम्पदाको संरक्षण गर्दै स्थानीय श्रोत र साधनको अधिकतम उपयोग गरि विकास निर्माणका कार्यहरु सञ्चालन गरिने ।

श्रद्धेय अध्यक्षज्यू एवं सदस्यज्यूहरु,

अब म विहादी गाउँपालिकाले आ.व. ०७९/८० मा समावेश गरेका विशेष कार्यक्रमहरु प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

- ✓ विहादी गाउपालिकाका अधिकांश जनता कृषि पेशामा संलग्न भएको र कृषि तथा पशुविकास क्षेत्र नै प्रत्येक नागरिकको घरमा सरकार पुग्ने माध्यम भएको हुँदा कृषि र पशुविकासलाई उच्च प्राथमिकतामा राखि परम्परागत कृषि प्रणालीलाई प्रतिस्थापन गर्दै कृषिमा विविधिकरण, यान्त्रिकीकरण, आधुनिकीकरण र व्यवसायीकरण गर्ने तर्फ बजेट विनियोजन गरिएको छ ।
- ✓ जेष्ठ नागरिक, आधुनिकिकरण महिला बालबालिका अपाङ्ग सिमान्तकृत लोपोन्मुख राज्यको पहुँचबाट पछि परेका क्षेत्रका नागरिकलाई बिशेष महत्व दिइ लैङगिक समानता सामाजिक सुरक्षा तथा सामाजिक संरक्षणलाई जोड दिदै बजेट बिनियोजन गरिएको छ।
- ✓ शिक्षा, स्वास्थ्य, खानेपानी तथा सरसफाइ, पर्यटन, भाषा, संस्कृति युवा तथा खेलकुदको लागि यथेष्ठ बजेट बिनियोजन गरिएको छ ।

आ.व. २०७८/७९ मा सम्पन्न कार्यक्रम

मिति २०७९ जेष्ठ मसान्त सम्मको खर्च को अवस्था

	बजेट	खर्च	बाँकी मौज्दात	कैफियत
चालु तर्फ	280760847.00 (२८ करोड सात लाख ६० हजार)	170649597.53 (१७ करोड ६ लाख ४९ हजार)	110111249.47 (११ करोड १ लाख ११ हजार)	
पूँजिगत तर्फ	212159844.00 (२१ करोड २१ लाख ५९ हजार)	76793202.26 (७ करोड६७ लाख ९३ हजार)	135366641.74 (१३ करोड ५३ लाख ६६ हजार)	
कुल जम्मा	492920691.00 (४९ करोड २९ लाख २० हजार)	247442799.79 (२४ करोड ७४ लाख ४२ हजार)	245477891.21 (२४ करोड ५४ लाख ७७ हजार)	

यसरी बाँकी बजेट मध्ये गाउँ कार्यपालिका र गाँउसभाको निर्णय बमोजिम स्विकृत कार्यक्रम बमोजिमका बाँकि खर्च शिर्षकमा प्रचलित सार्वजनिक खरिद ऐन, २०६३ र सार्वजनिक खरिद नियमावली २०६४, वित्तीय उत्तरदायित्व तथा आर्थिक कार्यविधि ऐन २०७६, वित्तीय उत्तरदायित्व तथा आर्थिक कार्यविधि नियमावली २०७७, लगायत प्रचलित कानुन बमोजिम खर्च गरिनेछ ।

सभाध्यक्ष महोदय,

अब म आगामी आर्थिक बर्ष २०७९/८० को बजेटका उदेश्य तथा प्राथमिकता प्रस्तुत गर्न चाहान्छु।

बजेटका उदेश्यहरु निम्न अनुसार रहेका छन।

- संघीय संरचनाको बलियो आधार निर्माणका लागि गाँउपालिकाको भूमिका थप प्रभावकारी बनाउनु ।
- सुशासन,विकास र समृद्धि हासिल गर्न जोड दिँदै सार्वजनिक खर्चमा पारदर्शिता , मितव्ययिता र उत्तरदायित्व कायम गरि सरकारी खर्चको उपलब्धि बढाउनु ।
- उपलब्ध श्रोत र साधनको अधिकतम परिचालन गर्दै प्राप्त प्रतिफलको न्यायोचित वितरण सुनिश्चित गर्नु।
- आर्थिक-सामाजिक र भौतिक पुर्वाधारहरुको विकास तथा निर्माणलाई तिव्रता दिनु ।
- अन्तरपालिका , प्रदेश र संघबिच सुमधुर सम्बन्ध कायम गरि समन्वय र अन्तरसम्बन्धलाई सुदृढ तुल्याउनु।

✓ पुर्वाधार बिकासतर्फ यस आ.व. मा सिँचाइ, सडक, भवन निर्माण तथा मर्मत को लागि यथेष्ठ बजेट विनियोजन गरिएको छ ।

✓ प्राकृतिक प्रकोपले जन, धनको क्षति पुर्याउन सक्ने हुँदा अब यस्ता क्षति रोक्न तथा तत्काल राहत तथा उद्दार सम्बन्धि आवश्यक कार्यका लागि रकम बिनियोजन गरिएको छ ।

आदरणिय सदस्यज्यूहरु

अब म आ.व. ०७९/८० को आय व्ययको अनुमानित बिवरण यस सम्मानित सभामा पेश गर्ने अनुमति चाहान्छु ।

आय तर्फ :

- नेपाल सरकारबाट प्राप्त बित्तीय समानीकरण अनुदानतर्फ रु ८,५२,००,०००/- (८ करोड ५२ लाख),
- संघीय सरकार राजस्व बाँडफाँड तर्फ रु ६,०६,८८,०००/- (६ करोड ६ लाख ८८ हजार),
- संघीय सरकार सशर्त अनुदान
  चालु तर्फ रु १९,५५,००,०००/-(१९ करोड ५५ लाख),
  पुँजीगत तर्फ रु २,७२,००,०००/-(२ करोड ७२ लाख)
- गण्डकी प्रदेश सरकारबाट प्राप्त वित्तीय समानीकरण अनुदानतर्फ रु ८९,२७,०००/- (८९ लाख २७ हजार),
- गण्डकी प्रदेश सरकार राजस्व बाँडफाँडतर्फ रु ३१,७६,०००/- (३१ लाख ७६ हजार),
- स्थानीय सरकार राजश्व बाँडफाँडतर्फ रु १३,५०,०००/-
- गण्डकी प्रदेश सरकारबाट प्राप्त बिशेष अनुदानतर्फ रु ७०,००,०००/- (७० लाख मात्र),
- गण्डकी प्रदेश सरकारबाट प्राप्त समपुरक अनुदानतर्फ रु ५०,००,०००/- (५० लाख मात्र),
- अन्य संघसंस्थाहरुबाट प्राप्त रकम तर्फ रु १८,००,०००/- (१८ लाख मात्र)
- आन्तरिक आयतर्फ कर सेवा शुल्क र दस्तुर गरि जम्मा रु २४,६५,०००/- (२४ लाख ६५ हजार मात्र),
- कालिगण्डकी जल विद्युत रोयल्टीबाट जम्मा रु ५७,००,०००/- (५७ लाख मात्र),
- वन रोयल्टी जम्मा रु ७,०००/- (७ हजार मात्र),
- चालु आ.व.को अनुमानित अ.ल्या. रकम रु ३,००,००,०००/- (३ करोड मात्र),

जम्मा कुल आय रु ४३,४०,१३,००० ।- (४३ करोड ४० लाख १३ हजार मात्र) अनुमान गरिएको छ ।

व्यय तर्फ

चालु खर्च तर्फ : (५९.३८ प्रतिशत)

- सशर्त अनुदानको चालु खर्च रु १९,५५,००,०००।००(उन्नाइस करोड पचपन्न लाख रुपैयाँ) र
- वित्तिय समानिकरण तर्फको अनुसूचि ३ मा उल्लेख भए बमोजिमका चालु खर्च रु ६,२२,००,०००।०० (छ करोड पच्चीस लाख मात्र) (३१.२१ प्रतिशत)

जम्मा रु २५,७७,००,०००।०० (२५ करोड ७७ लाख रुपैयाँ मात्र)

पुँजिगत खर्च तर्फ : (४०.६२ प्रतिशत)

- गण्डकी प्रदेश सरकार विशेष अनदान रु ७०,००,०००/- (सत्तरी लाख रुपैयाँ मात्र)
- गण्डकी प्रदेश सरकार समपुरक अनदान रु ५०,००,०००/- (पचास लाख रुपैयाँ मात्र)
- वित्तीय समानीकरण तर्फको १२,५५,३८,०००/- (१२ करोड ३७ लाख ३८ हजार रुपैयाँ मात्र) (६२.९८ प्रतिशत)
- क्रमागत योजनामा उल्लेख भए बमोजिमका पुँजिगत खर्च तथा कृयाकलापमा १,१५,७५,०००/- (१ करोड १५लाख ७५ हजार) (५.८१ प्रतिशत)
- शशर्त अनुदानको पुँजिगत खर्च रु २,७२,००,०००/-(२ करोड ७२ लाख मात्र) गरि

जम्मा रु १७,६३,१३,०००/- (१७ करोड ६३ लाख १३ हजार रुपैयाँ मात्र)

विगत बर्ष देखि कोभिड-१९ बाट उत्पन्न परिस्थितिको कारण हाम्रो सम्बृद्धिको यात्रामा केही अवरोध खडा भएता पनि हामी सबैको सहमति, सहकार्य, एकता र साझा संकल्प र हातेमालोबाट सम्बृद्ध र सुन्दर विहादी निर्माण गर्ने कार्यमा सफल हुनेछौ भन्ने आशा लिएको छु ।

धन्यवाद नमस्कार ।

मिना शर्मा तिवारी
उपाध्यक्ष
विहादी गाउँपालिका, वहाकीठाँटी, पर्वत